

Klima- og
miljødepartementet

Stortingsmelding om naturmangfold

Politisk rådgiver Jens Frølich Holte

Klima- og miljødepartementet, 29. april 2016

Meld.St. 14 (2015-2016) Natur for livet

Norsk handlingsplan for naturmangfold

Meldingens innhold

Grunnlaget for politikken:

- Behovet for en stortingsmelding - nasjonale og internasjonale mål (kap. 1)
- Tilstand og påvirkninger i norsk natur (kap. 2)
- Norsk måloppnåelse av Aichimålene i dag (kap. 3)

Regjeringens politikk for naturmangfold:

- Drivkrefter og rammebetingelser – det globale perspektivet (kap. 4)
- Bærekraftig bruk og god tilstand i økosystemene (kap. 5)
- Å ta vare på truet natur (kap. 6)
- Representativ bevaring av norsk natur (kap. 7)
- Bedre kunnskap om naturmangfold (kap. 8)
- Lokale og regionale myndigheters ansvar (kap. 9)

Regjeringens politikk for naturmangfoldet i Norge

1. En mer treffsikker forvaltning av naturen
2. En klimatilpasset naturforvaltning
3. Styrking av kommunenes kompetanse om naturmangfold
4. Innsats for truet natur
5. Bevaring av et representativt utvalg av norsk natur
6. Kunnskapsbasert forvaltning
7. Skreddersydde løsninger for de ulike økosystemene

1. En mer treffsikker naturforvaltning

- Uenighet om tilstand skaper uenighet om mål
- Uenighet om mål skaper uenighet om tiltak

Regjeringen vil:

- *Sette i gang et arbeid med å klargjøre hva som menes med "god økologisk tilstand", basert på vitenskapelige og etterprøvbare kriterier.*
- *Innen utgangen av 2017 fastsette mål for hvilken tilstand som skal opprettholdes eller oppnås i norske økosystemer.*
- *Ta sikte på at en forvaltning basert på definerte mål for økologisk tilstand er på plass innen 2020.*

Nasjonalt mål 1:
Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester

Aichimålene:
Robuste økosystemer, forringede økosystemer, bærekraftig bruk

2. En klimatilpasset naturforvaltning

- Skaffe mer kunnskap om samlet belastning
- Redusere belastning av andre påvirkningsfaktorer på naturmangfold som er presset av klimaendringer, særlig i polare områder
- Vurdere om verneområdene er hensiktsmessig avgrenset med tanke på klimaendringer
- Restaurere våtmark og styrke forvaltningen av våtmark

4. Innsats for truet natur

- Arealbaserte virkemidler viktigst: sikrer leveområder
- Strategi for bruk av naturmangfoldlovens virkemidler
- Vektlegging etter sektorregelverk eller plan- og bygningsloven
- Kompetanseøkning i kommunene

Når skal vi bruke prioritert art?

Når truslene retter seg direkte mot arten eller dens leveområder, og

- det er en art som kan flytte seg over større områder, eller
- artens leveområder er små men mange, eller
- områdevern er unødvendig strengt

Først vil arter bli vurdert som er

- sterkt eller kritisk truet, og som samtidig er ansvarsarter eller truet globalt eller i Europa

1120 sterkt eller kritisk truede arter i Norge

78 av disse er ansvarsarter, ytterligere ca. 15 er også truet i Europa eller globalt

Flest planter, sopp, lav

Insekter
Fugler
Pattedyr

Fisker

Når skal vi bruke utvalgt naturtype?

- Naturtypen er viktig for truede arter eller
- Naturtypen er truet,
 - og
 - det er nok forekomster eller areal til at noe kan ofres,
 - det er flere påvirkningsfaktorer
 - det finnes virkemidler som kan brukes for å vektlegge hensynet til naturtypen

Det er 40 truede naturtyper i Norge. I tillegg er noen få naturtyper ikke truet selv, men viktig for truede arter

5. Bevaring av et representativt utvalg av natur

- Områdevern og en del arealbaserte sektorregelverk
- Områdevern (og PA): Det eneste virkemiddel som gir en langsiktig bevaring mot påvirkning på tvers av sektorer
- Regjeringen vil:
 - Bedre forvaltning av eksisterende verneområder
 - Vurdere vern der det i dag er lite vern
 - Vurdere grensejusteringer
 - Prøve ut mer frivillig vern
 - Bruke og videreutvikle andre arealbaserte virkemidler

6. Kunnskapsbasert forvaltning

- Kartlegging – økologisk grunnkart
- Representativ overvåking
- Forskning, utredning og utdanning
- Tradisjonell kunnskap
- Bedre samordning av data og databaser
- Synteser og analyser
 - Jevnlig fremlegging av Naturindeks, rødlister og svartelister

Kristin Teien

Viktige prioriteringer for vann og vassdrag

- Fastsette vannføringsregimer i utbygde vassdrag ved vilkårsrevisjon
- Gjennomføre flere vilkårsrevisjoner innen 2021
- Bruke standardvilkåret for naturforvaltning mer aktivt
- Bedre kunnskap om eksisterende konsesjonsløse vassdragsinngrep
- Vurdere økt beskyttelse (områdevern) for deler av vernede vassdrag

Klima- og
miljødepartementet

Takk for oppmerksomheten!

